

naši dobi prvokrat, in ne dvomimo, da bo že ta moment sam za naš narod velikega učinka. Odslej naprej ne bomo se več čutili Kranjce, Korošce itd., ampak jedna velika družina smo, tistega rodu, tiste krvi, med seboj bratje in sestre, imajoči jeden dom, bivajoči pod jedno streho, pod katero smo gospodarji mi in nikdo drug.

Drugo vprašanje je taktično. Nimamo v mislih, kako bi naj naši gg. poslanci nasproti vladi postopali; to prepuščamo njim, ki so našega zaupanja vredni. Samo toliko naj rečemo: »Previdno, a energično! Šlevili smo dosti dolgo; zadnji čas je, da nastopimo dobo odločnega, krepkega, moškega dejanja! Z mehko pohlevnostjo tudi velik narod ne doseže nič, kamo li majhen.« Marveč pred očmi nam je, kako naj se postopa, oziroma kaj naj se na vseslovenskem shodu ukrene, da bodo zahteve, katere se bodo tam določile, postale narodova last in zahteve narodove, ne le poslancev oziroma vodij. Poslanci imajo biti le legat, kakor smo že jedenkrat rekli, skoz katerega narod kliče gor do vladne mize, do cesarskega prestola ter javlja svoje potrebe.

In zatorej smatramo vseslovenski shod le za prvi čin onega velikega dejanja, ki nas naj privede do cilja. Ali vseslovenski shod bi svoje naloge ne rešil dobro, ako bi se zadovoljil s tem, da cilj formulira in postavi pred narod. Vseslovenski shod bo moral poiskati sredstev, da v masi vzbudi za cilj zanimanje. V tem pogledu se nam zdi potrebno, da vseslovenski shod auktoritativno izreče, da imajo vsi naši časniki sklenjene rezolucije popularizovati, spraviti med ljudstvo, da jih to popolnoma razume, da uvidi, kolike koristi bi bilo, ako bi se uresničile, skratka da za nje vzbudi in neti zanimanje, in to tako dolgo, dokler nismo pri cilju. To je jedno sredstvo.

Drugo je knjižica, poljudno in vneto pisana brošurica, ki bi se naj spravila v zadnjo kočo; seveda bi se morala razdajati zastoni. In tretje ljudski shodi. Če hočemo narod pridobiti, nam je iti med njega. Ali bi na pr. na Primorskem imeli te lepe uspehe, katere tam imamo, ako bi tamošnji vrli vodje ne bili vsako nedeljo in praznik na kmetih? Beseda, ki se govori, zaleže vendar največ. Nam mora biti tak posel le največja slast, ker je treba govoriti le resnico, živo, sveto resnico brez himbe, brez strahu.

H koncu imamo še prošnjo in sicer do onih gospodov, ki bodo pri shodu govorili o naših razmerah. Program vseslovenskemu shodu je dolg, čas kratek, glavna točka pa vendar sklepanje rezolucij. Tukaj bo treba največje previdnosti. Če zavozimo, zavozili smo bržčas za vselej. Zato pa prosimo gospode poročevalce, naj so kratki, da nam preostane dovolj časa v temeljito pretresavanje rezolucij.

Cerkvene zadeve.

Birma pri Sv. Marku niže Ptuja.

Nepozabljiv nam ostane dan, ko so mil. knezoškof Mihael tukaj spet delili zakrament sv. birme. Že v nedeljo, dne 29. avgusta popoldne je bila Markovska vas lepo okinčana; cerkev, župnišče in šola so bile zares v praznični obleki. Okoli 3. ure je jahalo 33 banderašev mil. nadpastirju do župniške meje nasproti. Ko so se od Sv. Marjete do tja pripeljali naš višji pastir, jih je pri slavlolu vodja banderašev, Konrad Čeh, prav spoštljivo pozdravil. Pri Sv. Marku pa je mil. knezoškofa čakala nepregledna množica vernikov, več gg. duhovnikov in

vsi šolarji z učiteljstvom. Ko mil. nadpastir stopijo z voza, jih najprej udano pozdravijo č. g. župnik, potem deček in deklica v imenu šolarjev. Nato je bilo v cerkvi izpraševanje otrok, ki so prav dobro odgovarjali.

V ponedeljek zjutraj so mil. knezoškof po sv. maši pridigovali in nas očetovsko opominjali, kaj moramo storiti, da bomo deležni božjega blagoslova. Med pridigo so v naše občno veselje imenovali našega velezaslužnega župnika, č. g. Mateja Slekoveca, svojim duhovnim svetovalcem. V koncu pridige pa so se poslovili od ptujske dekanije z besedami, s katerimi se je sv. Pavel poslavljaj od Efežanov, »da ne bodo več videli njegovega obličja«. Te besede so nas prav nemilo zadele, ter nas in sploh vse vernike cele škofije morajo vspodbujati k vedni molitvi za trdno zdravje premilega nadpastirja.

Okoli 4. uri popoldne so se mil. knezoškof odpeljali na ptujski kolodvor; spremljal jih je zopet banderij, 37 fantov na čilih konjih, nevidno pa so jih spremljale goreče molitve vseh Markovčanov: Daj Bog, da se za šest let zopet vidimo! — Ko se je banderij vrnil s Ptuja, postavil se je pred župnišče. Vodja banderija je č. g. župniku častital, da so postali kn. šk. duhovni svetovalec, in jih srčno zahvalil, da še ostanejo pri Sv. Marku.

Gospodarske stvari.

Domača zdravila za živino.

(Dalje.)

Mandeljni grenki so najbolj priprosto zdravilo driske pri teletih. Kupi jih za 10 krajcarjev, prav drobno stolči in v litru sladkega mleka prekuhaj. To se teletu naenkrat vlije v gobec in navadno je driska pri kraju, če še ne, pa se zdravilo ponovi.

Mast svinjska je dober pomoček ohraniti uprežno živino pri težkem delu rejeno. Daje se navadno v jutru, predno se napreže. Tudi je mast dobro zdravilo zoper bolenje v trebuhu in čevah ter zapiranje. V kosček masti se porine nekaj česnovih strokov ali pa lavorjevih zrn, kar se da živini. Vetrovi bodo kmalu našli naravno pot in bolezen bo pojenjala.

Mast svinjska zmešana s trpentinovim oljem se priporoča kot mazilo za garje pri živini. Vsaki dan se garje s tem namažejo, tako dolgo, da zginejo. Mazilo se mora potem z milom izmivati.

Tudi je svinjska mast izvrstno mazilo za ured pri konjih. Vsaki dan se mora uredova oteklina dobro oribat s svinjsko mastjo (velja tudi gosja, ali pa neosoljeno surovo maslo) in ko je ured že mehek, se na spodnji strani predere, gnoj iztisne in zopet z mastjo maže, dokler ne zaceli.

Mleko kislo je dobro zdravilo za krvomok pri kravah, zlasti ako je s tem združeno krvavo mleko. Po dva litra se ga naj na dan daje zraven pijače, kar ovo bolezen najprej odpravi.

Mleko in milo je tudi dober pomoček zoper napenjanje živine. V litru mlačnega mleka se raztopi $\frac{1}{8}$ kile mila in bolnemu živinčetu da. Med tem naj se živinčetu leva lakotnica močno drgne s slamo, da se vetrovom pot olajša.

Pelin je dober pomoček zoper zapiranje pri živini. Bodi si zelen ali suh, naj se drobno zreže in zmeša med otrobi, zraven pa se doda nekaj soli. To velja v bolj obilni meri kot zdravilo, v manjši pa kot krepilno sredstvo za želodec pri živini.

Pesek moker se priporoča kot hladilo zoper vnetje možgan pri živini. Nabaše se ga v vrečico in obesi na čelo živini, da daje hlad od sebe. Seveda ga

je treba pogosto prenoviti s frišnim, kadar je prvi že segret.

Peteržilj je dobro zdravilo zoper zapiranje vode. Skuha se ga in precedi, potem pa dodá za 30 gramov solitarja, kar se živini naenkrat vlije v gobec. Zdravilo to je po potrebi ponavljati, v sili je treba konjem še puščati v tej bolezni.

Prah iz jelovih storžev. Nekateri živinorejci na gornjem Štajarju jako obratajo omenjeni prah kot izvrsten poboljšek zraven soli za živino. Storži se naberejo okoli Velikega Šmarna, ko so najbolj smolnati. Shranijo se na zraku, da se dobro presušé. Potem se otolčejo v prah in tega prahu se daje zraven soli in otrobov po dvakrat na teden živini. Dobro je tudi zraven pridejati drobno zrezanega pelina, encijana ali kolmoža.

Nekateri napravljajo tudi prah iz jelovega mladiča (enoletnih vejic). Naberejo tega, lepo posušé in stolčejo v prah. Rabi se, kakor prej omenjeni.

Retkev se priporoča kot zdravilo zoper kašelj pri ovcah. Nareže se je v tanka kolesca, nekoliko opeče in potem shlajena daje ovcam. Še boljše baje je, če se dodá nekoliko zelenih orehovit lupin, katere se ob svojem času v ta namen shranijo na zračnem prostoru. To zdravilo priporočajo tudi kot sredstvo proti metljajem v drobu. (Dalje prih.)

Sejmovi. Dne 11. septembra v Loki, pri Sv. Antonu v Slov. gor. in v Rušah. Dne 13. sept. v Šmarjah, pri Sv. Petru pri Radgoni, v Rušah, pri Sv. Janu pri Spod. Dravogradu in v Dobovi. Dne 14. sept. v Ivniku, Ljutomeru, Rogatcu, pri Sv. Ani na Krembergu in v Golobinjaku. Dne 15. sept. v Zdolah. Dne 16. sept. na Dobrni in na Bregu pri Ptuj (za svinje).

Dopisi.

Iz Ptuja. (Slovensko pevsko društvo v Ptuj) uljudno naznanja vsem čč. gg. poverjenikom, p. n. društvenikom in slav. slovenskemu občinstvu, da za tekoče leto 1897. odpade nameravana velika pevska slavnost in sicer zaradi mnogih narodnih slavnostij, ki so se tako slovesno in častno vršile po Spodnjem Štajarskem in v očigled prepotrebne vseslovenskega shoda, ki ga ravnokar snujejo in sklicujejo prvi slovenski rodoljubi na 14. septembra t. l. v belo Ljubljano. Redni veliki zbor pa se skliče glasom § 15 društvenih pravil v sredini meseca oktobra t. l. v Ptuj. Prihodnje leto 1898. se bode vršil gotovo veliki pevski zbor, za katerega je določil odbor naslednje pesmi: 1. Jadransko morje, moški zbor, Hajdrih. 2. Pozdrav, mešan zbor, Foerster. 3. Križaci na morji, mešan zbor, Bendl. 4. Ave Marija, sesteroglasen mešan zbor s spremljevanjem orkestra, Foerster. 5. Domovini, zložil S. Gregorčič, uglasbil Fr. S. Vilhar, novost, moški zbor, od društva s častnim darilom nagrajena pesem. 6. Domovini, zložil S. Gregorčič, uglasbil Pahor, novost, mešan zbor, od društva obdarjen s častnim darilom. Vsak izvršujoč društvenik dobi v roke za vsako izmed prej navedenih in določenih pesmij partituro v obliki velike osmerke. Zajedno usojamo se p. n. č. gg. poverjenikom vposlati prazne nabiralne pole za stare in nove društvenike in nabiranje društvenine za leto 1897.; nabiralne pole naj se blagovolijo vračati v zavitkih, društvenina pa s poštnimi nakaznicami društvenemu odboru v Ptuj in sicer vsa do 15. oktobra t. l. da je mogoče do glavnega zbora račun skleniti. Po vrnitvi in prejetju nabiralnih pol oziroma društvenine za leto 1897. dopošljejo se častitim

izvršujočim članom note določenih pesmij v partiturah. Iz krajev, kjer ni poverjenikov, naročajo lahko posamezni izvršujoči člani partiture naravnost pri odboru, ako pošljejo naprej 1 gld. letne društvenine. V dolgih zimskih večerih naj se izvršujoči člani, to je, častiti pevci in pevke marljivo učé in vadijo, da bo prihodnji koncert veličasten in sijajen, njegov uspeh pa velik in mogočen. Pripomnimo, da se od društva nagrajeni pesmi »Domovini« pred velikim pevskim zborom Slov. pevskega društva v Ptuj ne smeta peti oziroma izvajati pri nobeni javni narodni slavnosti.

S Slatine. (Dr. Hoisel — zdravnik.) Nedavno nas je iznenadila smrt mlade gospe nekega polkovnika. Spremila je svojega bolehnega moža v tukajšnje letovišče in se z njim nastanila v hiši belega križa, blizu sredine letovišča. Toda gospa zboli in dr. Hoisel jo zdravi nad teden, a umrje mu in še isto uro je prenesena na pokopališče v kostenjak. Ta uredba, ki je v navadi le pri kužnih boleznih, nas nemilo osupne. In res se istega dne kroži novica, da je omenjena gospa umrla za davico. Kmalu pozneje prizna to okrožni zdravnik, ko pride v nadžupnišče popravljat mrtvaškega lista, na katerem je bila zabilježena čisto druga bolezen. To postopanje dr. Hoisel-a je silno ogorčilo vse kroge, kamor je dospela vest o tem slučaju. Dežela ima namreč blizu letovišča dobro urejeno hišo za bolnike s kužnimi boleznimi. Tja bi moral dr. Hoisel vsled politične in zdravstvene uredbe poslati dotično okuženo osebo; ali so dr. Hoisel-u take postavne določbe deveta briga? Pustil je ves čas bolnico v javni hiši belega križa, kamor se shaja toliko gostov. Celo možu ni naznanil, v kaki bolezni se nahaja njegova gospa, in tako je ta vsak dan pridno zahajal med goste. Enako se je godilo s postrežnim osebjem. Strežnice okužene bolnice so stregle tudi drugim gostom, hodile po drugih raznih poslih in prišle z mnogimi v dotiko. Kaka velika nevarnost je torej pretila celemu letovišču, da se vgnezdí v njem ta nalezljiva bolezen! In politični oblasti, je-li znan ta slučaj? Ako se posameznik v zdravstvenih zadevah pregreši, če nesnago trpi v bližini letovišča, hitro se mu grozi z okori in globami; kaj pa bodo ukrenile dotične oblasti zaradi tega nečuvnega postopanja zdravstvenega svetovaleca dr. Hoisel-a?!

Od Sv. Ilja v Slov. gor. (Šulvereinska šola.) Bivam v tej fari, odkar sem na svetu, in to je že precej dolgo, ali tako žalostno pri nas še ni bilo, kakor par let sem. Poprej je vladal med nami ljubi mir, sedaj pa imamo večno rovanje, zbadanje in prepir. In vse to dela le Pistor, ali »von Pistor«, ki se je pred par leti v naši fari naselil, in je penzioniran železniški uradnik, akoravno še mlad; ta človek vam ves božji dragi dan drugega ne dela, kakor da naše občine za Pruse pripravlja. V nesrečni nemški šulverein je tako dolgo dregal, da je ta pri nas napravil nemško šolo, enotistih, ki imajo našim otrokom iz src trgati ljubezen do katoliške vere, do slovenskega jezika in do našega cesarja. Nemškemu šulvereinu pa se pre godi slabo, tako sem že večkrat bral, in zavoljo tega svojih otročajev, to je svojih takozvanih šol ne more več vzdrževati in gleda, da jih obeša občinam na vrat, kakor je hotel storiti v Pekrah. Deželni in mariborski okrajni šolski svet mu pri tem bratsko pomagata. Pekračani so se po dolgih rekurzih ponujene dobrote vendar obranili, in nemške šole bo tam sedaj v jeseni konec. Tako hoče nemški šulverein tudi nam svojo šolo obesiti, to se pravi, hišo obdrži on, popravljati bi jo morali mi, le prostor v hiši nam da in zraven še par goldinarjev, mi pa bi mu za-to morali dati in na večno dajati duše svojih lastnih otrok; šola bi namreč naj ostala trdo nemška, kakor doslej, in ker bi šola bila javna, silila bi